

158

1601-1611

7. Cikkely: A HÁZASSÁG SZENTSÉGE

1601 "A házassági szövetséget, amelyben a férfi és a nő az egész élet olyan közösségét hozza létre egymással, mely természeténél fogva a házasfelek javára, gyermekek nemzésére és nevelésére irányul, Krisztus Urunk a megkereszteltek között a szentség rangjára emelte."

I. A házasság Isten tervében

1602 A Szentírás a férfi és a nő Isten képére történt teremtésével kezdődik és a "Bárány menyegzőjének" látomásával (Jel 19,9) fejeződik be. A Szentírás az elsőtől az utolsó lapjáig beszél a házasságról és annak misztériumáról, alapításáról és értelméről, melyet Isten adott neki, eredetéről és céljáról, különböző megvalósulási formáiról az üdvösség történetében, a bűnből származó nehézségeiről és megújításáról "az Úrban" (1Kor 7,39), Krisztus és az Egyház új szövetségében.

A HÁZASSÁG A TEREMTÉS RENDJÉBEN

1603 "A házastársi szeretet és élet bensőséges közösségét a Teremtő alapította és vette körül törvényeivel (...). Maga (...) Isten a házasság szerzője." A házasságra szóló meghívás már a férfi és a nő természetében adva van, ahogyan ezek a Teremtő kezéből kikerültek. A házasság nem pusztán emberi intézmény, jóllehet a századok folyamán a különböző kultúrák, társadalmi struktúrák és szellemiségek szerint számtalan változáson ment keresztül. E változások nem tudták feledtetni a maradandó és általános vonásokat. Ennek az intézménynek a méltósága ugyan nem azonos fényességgel ragyog mindenütt, de minden kultúrában él a házastársi egység értéke iránti érzék. "A személy, valamint az emberi és a keresztény közösség üdvössége szorosan összefügg a házastársi és családi közösség jó állapotával."

1604 Isten, aki az embert szeretetből teremtette, meg is hívta a szeretetre, ami minden egyes ember veleszületett, alapvető hivatása. Az ember Isten képmására lett teremtve, aki maga "a szeretet" (1Jn 4,8.16). Mivel Isten férfinak és nőnek teremtette az embert, kölcsönös szeretetük annak az abszolút és fogyatkozhatalan szeretetnek a képe, mellyel Isten az embert szereti. Ez a szeretet a Teremtő szemében jó, sőt nagyon jó. Ez a szeretet, melyet Isten megáldott, arra van rendelve, hogy termékeny legyen, s hogy a teremtés őrzésének közös művében valósuljon meg: "Isten megáldotta őket, és mondta nekik: »Legyetek termékenyek, sokasodjatok, töltsétek be a földet, és vessétek uralmatok alá«" (Ter 1,28).

1605 A Szentírás elmondja, hogy a férfi és a nő egymásnak van teremtve: "Nem jó az embernek egyedül lennie" (Ter 2,18). A nő "hús az ő húsából", azaz a férfival egyenrangú, egészen közel áll hozzá, Isten segítségül adta mellé, így képviseli Istent, aki a mi segítségünk. "Ezért a férfi elhagyja atyját és anyját, feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy test lesz" (Ter 2,24). Maga az Úr mutatta meg, hogy ez kettőjük életének fogyatkozhatalan egységét jelenti, amikor arra emlékeztetett, mi volt a Teremtő terve "kezdetből": "Így tehát már nem ketten vannak, hanem egy test"(Mt 19,6).

A HÁZASSÁG A BŰN URALMA ALATT

1606 A rosszat minden ember megtapasztalja környezetében és önmagában. E tapasztalat mutatkozik a férfi és a nő kapcsolatában is. Egységüket mindig fenyegette a megnemértés, az uralomvágy, a hűtlenség, a féltékenység és az összetűzések, melyek gyűlöletig és szakításig vezethetnek. Ez a rendetlenség kisebb vagy nagy fokú lehet, és kultúrák, korok és egyének szerint többé kevésbé legyőzhető; de úgy tűnik, egyetemes jellege vitathatatlan.

1607 Miként hitünk mondja, e rendetlenség, amelyet fájdalommal tapasztalunk, nem a férfi és a nő természetéből, nem is kapcsolatuk természetéből, hanem a bűnből származik. Az ősbűn - mint Istennel való szakítás - első következményként a férfi és a nő eredeti közösségének megtörését vonta maga után. Kapcsolatukat a kölcsönös vádaskodás megzavarta; a Teremtőtől ajándékba kapott, kölcsönös vonzalmuk uralkodássá és ösztönös vágyakozássá silányult; a férfi és a nő szépséges hivatását a termékenységre, a sokasodásra és a föld fölötti uralomra a szülés fájdalmai és a kenyérkeresés fáradalma terheli.

1608 És mégis, a teremtés rendje a súlyos zavar ellenére fennmarad. A bűn által ütött sebek gyógyulásához a férfinak és a nőnek a kegyelem segítségére van szüksége, melyet Isten a maga végtelen irgalmában soha nem tagadott meg tőlük. E segítség nélkül a férfinak és a nőnek sohasem sikerülhet az életnek azt az egységét megvalósítani, amire Isten őket "kezdetől" teremtette.

A HÁZASSÁG A TÖRVÉNY PEDAGÓGIÁJA ALATT

1609 Isten a maga irgalmasságában nem hagyta magára a bűnös embert. A büntetések, melyeket a bűn maga után vont - a szülés kínjai, az "arcod verejtékével" (Ter 3,19) végzett munka -, segédeszközök is, melyek a bűn rossz következményeit korlátok között tartják. A bűnbeesés után a házasság segít legyőzni az ember önmagába zárkózását, az önzést, a gyönyör hajszolását, és segít megnyílni a másik felé, a kölcsönös segítségre, önmaga elajándékozására.

1610 A lelkiismeret a házasság egysége és fölbonthatatlansága tekintetében a régi törvény pedagógiája alatt nőtt fel. A pátriárkák és a királyok többnejűségét még nem kifejezetten utasították el. Mindazonáltal a Mózesnek adott törvény már arra felé irányult, hogy a nőt megvédje a férfi önkényuralmától, bár az Úr szava szerint a törvény még nyomokban hordozza a férfi "szívének keménységét", ami miatt Mózes megengedte az asszony eltasztását.

1611 A próféták, akik Istennek Izraellel kötött szövetségét a kizárólagos és hűséges házastársi szeretet képében szemlélték, előkészítették a választott nép lelkiismeretét a házasság egysége és fölbonthatatlansága mélyebb megértésére. Ruth és Tóbiás könyve megindító tanúság a házasság nagyraértékelése és a házastársak hűsége és gyöngédsége mellett. "A hagyomány az Énekek énekében mindig az emberi szerelem nagyszerű kifejezését látta, amennyiben ez tükröződése Isten szeretetének; annak a szeretetnek, ami "erős, mint a halál" és "vizek árja nem oltja ki" (8,6-7).